

Fejðforeningens generalforsamling 2024

Formandens beretning

Beretningen bliver i år aflagt af 4 bestyrelsesmedlemmer, da formanden er på ferie i dag

År 2023 har været et år med større arbejdsopgaver især centreret om Lolland Kommunes projekt: Fremtidens færgefart.

>Finn<

Projekt ren energi til øer i EU

A: Opstart

Fejð har søgt og fået tilbud om at deltage i et projekt i EU-regi, som handler om vedvarende energi til øen. Der er udvalgt 30 øer til at deltage i projektet, heriblandt de danske øer Fejð og Venø. Projektet er planlagt til at løbe over tre år.

Fejðforeningen anser det for at være en interessant mulighed for Fejð, og det var også den overvejende stemning, da vi holdt borgermøde den 1. december.

Lolland Kommune, Fejð Frugt I/S og Fejð Let-køb er medansøgere på projektet.

B: Bygger på et tidligere projekt

For 12 år siden var der et tilsvarende projekt for småøer i Irland og Danmark. Her deltog Fejð. Jan Kofod Larsen og Henning Mogensen var med i arbejdsgruppen dengang, og de har været med til at udarbejde interesselikvidationen for Fejð igen. Finn Iversen var også med - han deltog fra Tunø.

Nye deltagere i styregruppen for projektet er Laust Spandet Jensen, Henrik Hesselberg, Christa Kloch og Anne-Grethe Laursen.

C: Aktuelle emner

Projektet omhandler teknisk bistand til at udarbejde projekter for ren energi på øen.

Vi har i ansøgningen peget på følgende emner:

Nye effektive og støjsvage vindmøller til erstatning for de eksisterende

Energilagring decentralt

Lokalt distributionsnet

Decentral etablering af varmepumper og solceller

Ny færgestrategi: El-færger

Vi har lagt ansøgningen på fejoe.dk tillige med energirapporten fra 2012.

Se fejoe.dk/energiprojekt/

Fri-ø

Fejð har søgt om at blive fri-ø og har ventet på svar fra Ministeriet sammen med 16 andre ansøgere. Ministeriet har i februar besluttet ikke at indføre fri-øer med den

begrundelse at der ikke er behov for særlovgivning. Ministeriet vil i stedet opfordre til, at der bliver udarbejdet ø-udviklingsplaner i samarbejde med kommunen. Det må vi så i gang med.

Dybvig Havn

Lolland Havne har et projekt "i vandet". Der skal uddybes i havnebassinet og de yderste moler skal retableres. Igennem den seneste tid er projektet drøftet med Kystdirektoratet.

På land er der et projekt afledt af projekt 5 Ø-havne med LAG-midler. Det er hensigten at skabe mere sammenhæng imellem bygningerne og at åbne mere op for aktiviteter omkring havnen. Et synligt resultat er det nye tag på Det gule pakhús.

>Vagn<

Færgen

Fremtidens færger

Projekt **Fremtidens Færger** med besparelser på 5 - 10 mio. kr. årligt har fyldt meget hos os alle på Fejø. Oplægget fra kommunen var, at brugerne af færgerne skal betale for finansieringen af en ny elfærge - ca. 7,5 mio. kr. årligt i merudgifter. Mange protesterede mod kommunens første oplæg - på borgermøder, i læserbreve og ikke mindst i høringsvar. Der blev ydet en stor indsats over for byråd og administration for at bringe mere fornuft ind i projektet.

Fejø har som bekendt det største behov for færgetrafik af de tre småøer. Og vi fik i forløbet forbedret både kapacitet og antal overfarter i forhold til forvaltningens udgangspunkt. Resultatet blev at vi mistede den sene aftenfærge, så dem der skal sent hjem til øen skal ½-1 time tidligere hjem. Askø fik de største ændringer, idet antal overfarter blev reduceret mærkbart, og der skal sejles til Kragenæs og ikke længere til Bandholm. Femø mistede 1-2 daglige afgang i vinterplanerne

M/F Smålandshavet skal afhændes. Det vil isoleret set betyde, at vi igen vil se perioder med særplan.

Lolland kommune har nu besluttet at erhverve en elfærge til erstatning for M/F Femøsund. Kommunen er stillet i udsigt at modtage 25% af udgiften fra staten, og det resterende beløb er hvad de vil lave driftsmæssige besparelser for at betale. Fejøforeningen arbejder for at finde en finansiering via EU-midler eller fonde, som kan betale for investering i en grøn færge.

Der er fortsat behov for en stor indsats fra vor side omkring færgedriften.

Folketinget - Blå Landevej

Folketinget har vedtaget at den **Blå Landevej** skal indføres og der er afsat midler hertil i Finansloven. Hensigten er at taksterne til færgerne ikke skal være højere end hvad det udfra en standardiseret beregning koster at køre på vejene. Der er dog et administrationstillæg på 29 kr. pr. passager i Blå Landevej taksterne.

Lolland Kommune har væsentligt fået øget tilskuddet til at implementere Blå landevej, så vi er kommet et godt stykke ad vejen. Politikerne i Folketinget har den opfattelse, at vi nu har gennemført Blå Landevej, men der mangler stadig midler, før vi er der helt.

Forhandlingerne mellem de tre øer om anvendelsen af det forhøjede Blå Landevej tilskud blev en meget langvarig omgang. Forhåbentlig er de snart afsluttede

Energitillægget, som blev indført medio 2022, eksisterer fortsat. Vi har i Fejøforeningens bestyrelse vurderet at det er en fordel at oliepriserne på den måde ikke er kommunens risiko. Ellers ville de være nødt til at have højere takster for at gardere sig mod risikoen for højere oliepriser, og så kunne der eventuelt sidst på året komme en takstnedsættelse. Med oliepristillægget reguleres taksterne i forhold til de faktiske oliepriser, om end det naturligvis sker med forsinkelse både op og ned.

Fejøforeningens bestyrelse vil fortsat arbejde aktivt for fuld implementering af Blå Landevej.

Sammenslutningen af Danske Småøer presser især på med møder og oplæg, som vi bidrager til.

Besøg af politikere

Minister Louise Schack (V) besøgte Fejø i foråret og Niels Flemming Hansen (K) i sommer. Over for begge fremlagde vi vor interesse i fuld implementering af Blå landevej og vor anmodning om flere midler til grønne færges.

Borgermøder på Fejø om færges

I 2023 har vi afholdt flere borgermøder primært om projekt Fremtidens færges, men også om andre emner, herunder om Ren Energi-Ø

>Marie<

Bosætning

Vi er blevet 14 færre fastboende på Fejø i løbet af 2023 - ved årsskiftet var vi 447 fastboende. Med hensyn til fødsler ligger vi rigtig positivt: 4 nyfødte i 2023 er lige så mange som det hidtidige rekordår i nyere tid, nemlig 2018. Siden 2017 er der hvert

år født børn på Fejø.

Fraflytterne gør forskellen i 2023. Her har vi nemlig mistet 39 til resten af Danmark og 15 til udlandet, og det er mere end sædvanligt. Især når der kun er 30 fra Danmark og 10 fra udlandet, som er flyttet hertil. Måske skyldes fraflytningen især den store usikkerhed omkring færgerne.

At der er født så mange børn på øen i 2023, viser at der er håb for fremtiden. Fejø kan noget særligt, og det skal vi blive ved med.

I 2022 blev vi 13 flere fastboende.

Fejø skole

Stenoskolen har fortsat aftalen om at drive satellitskolen på Fejø. Aftalen er mellem Stenoskolen og Fejø Børne- og Kulturhus. Der kommer nu også børn til skole og børnehus fra nær-Lolland.

Medier og kommunikation

Fejøforeningen udgiver Fejøbladet og driver hjemmesiderne fejoe.dk og visitfejoe.dk.

Fejøs turistbrochure Sydhavsøernes Perle fik i 2023 en opdatering med nyt layout og har som sædvanlig trukket folk til øen. Vi skar oplaget ned til 8.000, og det slog til.

Legepladsen ved Dybvig havn. Vi har efter aftale med Tøjrpælelauget lavet et maritimt inspireret forslag og ansøgt om midler hertil. Vi har for adskillige år siden indsamlet midler til at bygge for, og vi har for nylig endelig modtaget byggetilladelsen og bestilt etableringen. Vi forventer at legepladsen bliver klar til sommer.

Badebroen ved Sletteren

Badebroen kunne trænge til en fornyelse. Vi overvejer hvilke muligheder, der er.

Regulering af dådyrbestanden

Fejø Jagtforening har afholdt 2 større jagter og har reduceret bestanden med 33 dyr. Hertil kommer 5 dyr, kørt ned eller faldhorte.

Jagtforeningens optællinger viser at der er 80-90 dyr på øen her til foråret.

Aage V. Jensen Naturfond ejer Rågø, og der er afskudt 93 dådyr på Rågø i den forgangne sæson og bestanden er under 100 dyr.

>Gitte<

Årets Ø

Fejøl har i 2024 valgt at ansøge om at blive Årets ø. Temaet er: Hvilke tiltag og aktiviteter har øen igangsat for at skabe liv hele året rundt med henblik på det gode liv og øget bosætning? I 2023 valgte vi ikke at søge. I 2022 blev vi nr. 2, sammen med Femøl.

Sammenslutningen af Danske Småøer

Fejølforeningen er medlem af S sammenslutning af Danske Småøer (SaDS), og for hvert medlem i Foreningen betaler vi 50 kr. til S sammenslutningen. Den arbejder for liv på småøerne - hele året - og varetager interesserne for de 27 danske småøer.

Opgaverne i 2023 har omfattet - jeg nævner 4 ud af en længere liste:

Konstant pres på Christiansborg vedr. færger, både den almindelige drift og omstilling til grønne færger

Høringssvar til myndighederne på alle love og nye bekendtgørelser, som vedrører småøerne

Seminarer, kurser, oplæg osv. for øboerne om relevante ø-emner. Senest om boliger og planloven

2 årlige ø-besøg, hvor hhv. embedsfolk og politikerne i Udvalget for Småøer besøger en eller flere øer

Løb hen over øen

Fejølforeningen fik en forespørgsel om interesse for at der afvikles et løb på Fejøl.

Fejøl Idrætsforeningen har grebet stafetten og der arrangeres et løb til pinse.

Film om Fejøl

Fejølforeningen fik en henvendelse om vi ville igangsætte et projekt med at få udarbejdet en film om Fejøl under ivoresby.dk. Der blev indhentet sponsorstøtte fra mere end 12 deltagere, så filmen bliver produceret her til foråret.

Fejøl fremadrettet

Bestyrelsen og andre aktive fortsætter naturligvis de igangværende opgaver, og det er ikke alle opgaver, der er blevet nævnt i denne beretning. Vi informerer løbende på listen og hjemmesiden, når vi har noget at fortælle, og I er altid velkomne til at komme med forslag og stille spørgsmål til os i bestyrelsen.

Sammen kan vi udrette meget her på Fejøl.

Fejølforeningens bestyrelse